

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΥΡΡΟΗΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 248 ΚΑΙ 258 ΤΟΥ Π.Κ.

Πολύ συχνά στη Δικαστηριακή πρακτική, η οποία (δυστυχώς) έχει ήδη τυποποιηθεί και τείνει πλέον και να "βιομηχανοποιηθεί", δεν καταβάλλεται η προσήκουσα προσοχή με αποτέλεσμα σοβαρότατα νομικά προβλήματα να επιλύονται με τη μέθοδο της προσφυγής σε έτοιμες λύσεις, είτε της νομολογίας είτε της θεωρίας. Η εφαρμογή, όμως, προϋφισταμένων (δογματικών) νομικών κατασκευών χωρίς αναγωγή στην εκάστοτε προκειμένη περίπτωση, αναιρεί αυτή την ίδια την αναγκαιότητα αλλά και τη διαδικασία απονομής δικαιοσύνης. Και αυτό διότι η γενίκευση ανάγεται σε μοναδικό εργαλείο γεγονός το οποίο παρακάμπτει τις ιδιαιτερότητες και ισοπεδώνει τις διαφορές, θυμίζοντας την μέθοδο του Προκρούστη. Στα πλαίσια αυτά κρίθηκε ότι μόνη η αφαίρεση από τον (σφραγισμένο) ταχυδρομικό σάκο, (ο οποίος είχε σταλεί από επαρχιακό υποκατάστημα στα κεντρικά των ΕΛΤΑ), οποιουδήποτε χρηματικού ποσού με υποκείμενο δράσης ταχυδρομικό υπάλληλο ενεργοποιεί και το άρθρο 248 του ΠΚ, που αφορά τις παραβάσεις των ταχυδρομικών υπαλλήλων και το άρθρο 258, που αφορά την υπεξαίρεση στην υπηρεσία (κατ' ιδέαν συρροή).

Όμως η δυνατότητα συρροής των δύο ως άνω διατάξεων, (και μάλιστα πραγματικής), δεν συνεπάγεται και υποχρεωτικότητα ή δυνατότητα κατ' ιδέαν συρροής. Με βάση, λοιπόν, το παραπάνω (ειδικό) παράδειγμα θα επιχειρηθεί η διατύπωση ενός γενικού συμπεράσματος. Η αφαίρεση των χρημάτων συνιστά και το μοναδικό πραγματικό (αξιολογήσιμο) περιστατικό σε σχέση με τα άρθρα 248 και 258 του ΠΚ. Συνεπώς πρέπει να εξετασθεί αν το στοιχείο αυτό πληροί παράλληλα και τις δύο αντικειμενικές υποστάσεις.

Προσεγγίζοντας το κείμενο της διάταξης που αφορά τις παραβάσεις των ταχυδρομικών υπαλλήλων, (στη βάση, κατ' αρχάς, μιας γραμματικής ερμηνείας),

διαπιστώνουμε ότι στο 248 διαλαμβάνεται η πρόταση "... υπεξάγει ... άλλο αντικείμενο εμπιστευμένο στο ταχυδρομείο... που του είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του...". Στα αντικείμενα περιλαμβάνονται και τα χρήματα, τα οποία οι πολίτες εμπιστεύονται στα ΕΛΤΑ¹. Συνεπώς μόνη η αφαίρεση χρημάτων, (χωρίς να υπάρξει περαιτέρω απώλεια ή άνοιγμα αλληλογραφίας) συνιστά υπεξαίρεση και απομένει η ένταξη του στοιχείου αυτού στο πραγματικό του κανόνα δικαίου, έχοντας υπόψιν την αρχή ne bis in idem. Είναι προφανές ότι η διατύπωση του 248, (στο οποίο η υπεξαίρεση, με υποκείμενο δράσης ταχυδρομικό υπάλληλο, αποτελεί μορφή τέλεσης-μορφή του αξιόποινου) καλύπτει πλήρως, εννοιολογικά, την εδώ εξεταζόμενη περίπτωση. Ως ταχυδρομικός υπάλληλος προέβη σε παράνομη υπεξαίρεση χρημάτων από τον ταχυδρομικό σάκο. Αυτή η δια του άρθρου 248 ΠΚ ad hoc κάλυψη της απαξίας, που ενσωματώνει η πράξη του ταχυδρόμου, αποκρούει κάθε σκέψη για προσφυγή σε άλλη διάταξη. Άλλωστε η αντίθετη άποψη της κατ' ιδέαν συρροής του 248 με το 258 δεν παρέχει πειστική απάντηση σχετικά με τους λόγους για τους οποίους η υπεξαίρεση χρημάτων από τον (σφραγισμένο) ταχυδρομικό σάκο ενεργοποιεί και τις δύο διατάξεις².

¹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση 1933, σελ. 434 "...πάν αντικείμενον αποστελλόμενον...". Βλ. και τη σύμφωνη γνώμη των Η. Γάφου "Ποινικόν δίκαιον, ειδικόν μέρος, τεύχος Γ, εκδόσεις Αφοι Π. Σάκκουλα, 1961, σελ. 62, Α.Τούση - Α.Γεωργίου "Ποινικός Κώδικας", 1967, β ημίτομος, σελ. 667 και Α. Στάικου "Επίτομος ερμηνεία Ελληνικού Ποινικού Κώδικος", τόμος β, εκδόσεις Μ. Φραγκούλη 1955, σελ. 798. Ότι στην έννοια των αντικειμένων περιλαμβάνονται και τα χρήματα βλ. και Ν. Μπιτζιλέκη "Τα υπηρεσιακά εγκλήματα", εκδόσεις Σάκκουλα 1993, σελ. 431.

² Τόσο ο Κ. Σταμάτης "Γενικά αρχαί της φαινομένης συρροής εγκλημάτων και ιδίως της κατ'ιδέαν", 1972, όσο ο Δ. Σπινέλλης "Ποινικό Δίκαιο ειδικό μέρος, εγκλήματα σχετικά με την υπηρεσία" εκδόσεις Α. Σάκκουλα, 1988, περιορίζονται στη διαπίστωση ότι οι δύο διατάξεις είναι δυνατόν να βρίσκονται σε σχέση κατ' ιδέαν συρροής χωρίς να παραθέτουν κανένα άλλο σχόλιο υποστήριξης της άποψης αυτής. Ο Σταμάτης αναφέρεται δε στο εξής

Η συρροή των δύο διατάξεων αποκλείεται επίσης εξαιτίας και των υπολοίπων χαρακτηριστικών του άρθρου 248 ΠΚ. Το 248 αναφέρεται σε εγκλήματα, που διαπράττονται όχι γενικά από υπαλλήλους αλλά μόνον από ταχυδρομικούς υπαλλήλους. Αυτό καθιστά το 248 γνήσιο ιδιαίτερο έγκλημα (*delictum proprium*). Συνεπώς η ειδικότητα αυτή, (λόγω υποκειμένου, η οποία ρητά καταγράφεται και στον τίτλο), αποκρούει την ύπαρξη συρροής, (βλ. συναφή περίπτωση του άρθρου 248 με το 370 του ΠΚ, όταν, φυσικά, αυτουργός είναι ταχυδρομικός υπάλληλος)³. Ακριβώς για το λόγο αυτό ο

παράδειγμα "ο Α, ταχυδρόμος, υπεξάγει και ανοίγει επιστολές ιδιοποιούμενος το χρηματικό τους περιεχόμενο και στη συνέχεια επιτρέπει στον Β να λάβει γνώση των ανωτέρω επιστολών". Με βάση το παράδειγμα αυτό ο Σταμάτης καταλήγει ότι ο Α θα διωχθεί για παράβαση του 248 και 258. Όμως όλες οι παραπάνω ενέργειες του Α αποτελούν τρόπους πραγμάτωσης του εγκλήματος που τυποποιείται στο 248. Από που προκύπτει κατ' ιδέα συρροή του 248 με το 258; Στην προκειμένη περίπτωση μόνη ορατή δυνατότητα συρροής (όχι χωρίς ενστάσεις) είναι αυτή του 248 με το 252 (παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου). Ο Ν. Μπιτζιλέκης, ό.π. σελ. 458, στηρίζει την άποψη του για τη δυνατότητα συρροής των δύο διατάξεων στο επιχείρημα ότι από το 248 δεν προστατεύεται το πράγμα ως έγγραφο ή αντικείμενο ιδιοκτησίας αλλά ως μέσο επικοινωνίας (και ως εκ τούτου καθίσταται αναγκαία η προσφυγή στο 258). Η θέση αυτή, όμως, ερείδεται αποκλειστικά σε εκτιμητική-αξιολογική εργασία του συγγραφέα, η οποία παρακάμπτει πλήρως το κείμενο του νόμου. Συγκεκριμένα, στη βάση της άποψης του Ν. Μπιτζιλέκη, οι έννοιες (του 248) της καταστροφής και της υπεξαγωγής, καλούνται να αποβάλλουν το, κοινά αποδεκτό, λογικό και νομικό περιεχόμενο τους, (στενά συνδεδεμένο με την έννοια της ιδιοκτησίας), και να "στρατευθούν" σε μια νομική κατασκευή, η οποία στερείται εντελώς "περιγραφικών" στοιχείων. Αυτή η έντονα αφαιρετική προσέγγιση συνιστά ανεπίτρεπτη υπέρβαση της γραμματικής διατύπωσης, η οποία έχει ως τελική συνέπεια την πλήρη απομάκρυνση από το πνεύμα του νομοθέτη και του νόμου.

³ βλ. και Κ. Σταμάτη ό.π. σελ. 277

Σπινέλλης εντάσσει το 248 στις "παραβάσεις ειδικών υπηρεσιακών καθηκόντων" ενώ το 258⁴ στα "διαχειριστικά εγκλήματα" που αφορούν γενικά τους υπαλλήλους⁵. Σημειώνει ο Σπινέλλης:⁶ "η υπεξαίρεση του 258 προσβάλλει το έννομο αγαθό της καλής λειτουργίας της υπηρεσίας και της καλής διαχείρισης των χρημάτων...". Η τελευταία διάκριση, όπως την διατυπώνει ο Σπινέλλης, παρέχει ένα ακόμη επιχειρήμα υπέρ της εδώ υποστηριζόμενης άποψης. Η αφαίρεση χρηματικού ποσού (από ταχυδρομικό υπάλληλο) μέσα από τον (σφραγισμένο) ταχυδρομικό σάκο κάθε άλλο παρά διαχειριστικό έγκλημα συνιστά. Ποια "καλή διαχείριση" προσβάλλει η ως άνω υπεξαίρεση; Η δογματική συνέπεια προς την προηγούμενη ταξινόμηση, (τον χαρακτηρισμό δηλ. του 258 ως διαχειριστικού εγκλήματος), θα επέβαλε την αποδοχή της άποψης ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν τίθεται θέμα συρροής. Άλλωστε ο κανόνας τίθεται από τον τίτλο του 248 "παραβάσεις των ταχυδρομικών υπαλλήλων". Ότι κινείται στα συνήθη πλαίσια των ταχυδρομικών εργασιών αποτελεί τόπο ευθύνης του 248. Η διαχείριση χρημάτων ως καθήκον και αρμοδιότητα συνιστά την εξαίρεση, στην οποία έχει πλέον χώρο ανάπτυξης το 258.

Η εφαρμογή του 258, στην προκειμένη περίπτωση αποκλείεται και από την γραμματική του διατύπωση. Αναφέρεται σε κατοχή χρημάτων και όπως

⁴ *ό.π. σελ. 87 και 103.*

⁵ *βλ. παρακάτω σχετικά με τα προστατευόμενα έννομα αγαθά των διατάξεων του άρθρου 248 και 258.*

⁶ *βλ. ό.π. σελ. 104.*

επισημαίνει και ο Η. Γάφος⁷ "κατοχή υφίσταται όταν ο υπάλληλος αποκτά εξουσία διαθέσεως επι των χρημάτων". Ο ίδιος διευκρινίζει λίγο παρακάτω ότι "τοιαύτη κατοχή δεν υπάρχει επειδή μόνον τα πράγματα είναι προσιτά εις τον υπάλληλον". Ανάλογη κατοχή δεν έχει ο ταχυδρομικός υπάλληλος επί των αποστελλομένων, στα κεντρικά γραφεία των ΕΛΤΑ, σφραγισμένων σάκων. Αφαίρεση χωρίς προϋπάρχουσα κατοχή (με παράλληλη εξουσία διάθεσης) μόνον κλοπή συνιστά. Αν ο δράστης (ταχυδρομικός υπάλληλος) παραβίαζε το απόρρητο της αλληλογραφίας (με οποιονδήποτε τρόπο) και παράλληλα αφαιρούσε και χρήματα (από επιστολές ή δέματα) πάλι στο χώρο του 248 περιορίζεται η ποινική ευθύνη⁸. Αν ο δράστης παρακρατούσε συντάξεις και μισθούς (τους οποίους διαχειριζόταν, π.χ. ως υπάλληλος Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου) και άνοιγε ή υπεξαιρούσε, παράνομα, εμπιστευμένα στο ταχυδρομείο αντικείμενα τότε υφίσταται συρροή του 258 και του 248. Και αυτό διότι η μεν παρακράτηση προϋποθέτει σχέση φυσικής εξουσίασης και εξουσία διάθεσης των χρημάτων, πράγμα το οποίο συμβαίνει εδώ, η δε προσβολή της ασφάλειας των ανταποκρίσεων και της επικοινωνίας είναι παράλληλη και αυτονόητη. Πρόκειται, όμως, για πραγματική συρροή (δύο απόλυτα ξεχωριστές πράξεις). Μόνη η αφαίρεση χρημάτων (τα οποία μάλιστα δεν βρίσκονται στην κατοχή του υπαλλήλου) δεν προκαλεί συρροή των δύο διατάξεων.

⁷ βλ. ό.π. σελ. 84. Βλ. επίσης το έργο του Η. Γάφου "Το έγκλημα της υπεξαιρέσεως", 1940, σελ. 216 όπου αναφερόμενος στην κατοχή σημειώνει ότι αυτή στηρίζεται "εις την πραγματικήν δυνατότητα κυριαρχίας" Βλ. επίσης Δ. Σπινέλλη ό.π. σελ. 105 για την έννοια της κατοχής, ("σχέση φυσικής εξουσίασης που ανταποκρίνεται στην θέληση του εξουσιαστή" ή "ο υπάλληλος έχει υπηρεσιακή κατοχή στο πράγμα όταν...έχει την εξουσία διάθεσης του").

⁸ βλ. σχετικά και Ν. Μπιτζιλέκη ό.π. σελ. 458, (αν συντρέχουν περισσότεροι τρόποι πραγμάτωσης μόνον ένα έγκλημα υφίσταται).

Ο Α. Μπουρόπουλος⁹ θεωρεί δυνατή την κατ' ιδέαν συρροή, όταν η υπεξαγωγή επιστολών έγινε "προς τον σκοπόν ιδιοποιήσεως των εν αυταίς χρημάτων ή προς διευκόλυνσιν της υπεξαίρεσεως". Αν δε η υπεξαίρεση έγινε μετά το άνοιγμα, θεωρεί ότι υφίσταται πραγματική συρροή. Αφού, όμως, η υπεξαγωγή αποτελεί τρόπο τέλεσης του 248, έχει (και ποιά;) σημασία η αναφορά στο ειδικότερο περιεχόμενο του δόλου; Άλλωστε απαραίτητο εννοιολογικό στοιχείο της υπεξαγωγής είναι η (δεδομένη) πρόθεση ιδιοποίησης. Αν δηλ. η υπεξαγωγή έγινε π.χ. από μία εσώτερη διάθεση εκδίκησης του προϊσταμένου, αποβάλλει την απαξία της; Το φρόνημα του δράστη διαδραματίζει ρόλο στην κατάφαση του εγκλήματος; Το τι ακολουθεί την υπεξαγωγή, (π.χ. η με διαζευκτικό - ή - συμπλεκόμενη μ' αυτή καταστροφή), δεν επιδρά στη θεμελίωση της ενοχής. Η "ελπίδα" εύρεσης χρημάτων, (ο ενδεχόμενος δόλος), οδηγεί στη θεμελίωση της συρροής; Το άρθρο 248 είναι σαφές: η υπεξαγωγή επιστολών ή άλλων αντικειμένων εμπιστευμένων στο ταχυδρομείο και προσιτών στο δράστη αποτελεί έγκλημα, χωρίς καμία περαιτέρω σύνδεση με τα βαθύτερα αίτια της πράξης. Συνεπώς η υπεξαίρεση είναι δεδομένη με την αφαίρεση από τον δράστη των ως άνω αντικειμένων. Ούτε ο χρόνος της υπεξαίρεσης έχει σημασία, αν δηλ. αυτή έγινε μετά το άνοιγμα της επιστολής. Και αυτό διότι τόσο το άνοιγμα όσο και η υπεξαγωγή της επιστολής, (και του περιεχόμενου της), αποτελούν τρόπους τέλεσης του αυτού εγκλήματος. Αν η άποψη Μπουρόπουλου υπαινίσσεται ότι η υπεξαγωγή της επιστολής συνιστά ιδιαίτερο τέχνασμα, που ανάγει το 258 σε κακούργημα, αλλά παράλληλα το τέχνασμα αυτό πληροί και την αντικειμενική υπόσταση του 248, παρατηρητέα, (πέραν των σοβαρών προβληματισμών

⁹ "Ερμηνεία ποινικού κώδικος", τόμος Β, ειδικόν μέρος, εκδόσεις Αφοι Π.Σάκκουλα 1960, σελ. 363.

σχετικά με τα ιδιαίτερα τεχνάσματα)¹⁰, τα εξής: Αν ο δράστης (ταχυδρομικός) υπεξαίρει επιστολές, στις οποίες υπάρχουν χρήματα, η πράξη του κινείται αυστηρά στα πλαίσια του 248, και αυτό διότι πριν καν θεωρηθεί τέχνασμα η πράξη της υπεξαγωγής (της επιστολής) έχει ήδη ενεργοποιηθεί το 248. Συνεπώς ποια η αναγκαιότητα προσφυγής στο 258; (Άλλωστε αν τα τεχνάσματα αφορούν - προσβάλλουν διαφορετικό έννομο αγαθό τότε υφίσταται πραγματική και όχι κατ' ιδέαν συρροή)¹¹.

Πέραν αυτών, τα όσα ακολουθούν την υπεξαγωγή της επιστολής, (καταστροφή αυτής ή ιδιοποίηση του περιεχομένου της ή απλή φύλαξη της), δεν ενδιαφέρουν έτσι ώστε να υπάρξει συρροή των δύο διατάξεων. Κάθε πράξη μετά την αφαίρεση της επιστολής αποτελεί υστέρια μη τιμωρητή πράξη ή υστέρια συντιμωρητή, (ως άμεση συνέπεια αυτής που προηγήθηκε). Τιμώρηση του δράστη (ταχυδρομικού υπαλλήλου), ο οποίος υπεξάγει επιστολές, με βάση και το άρθρο 258 σημαίνει παράλληλη τιμώρηση π.χ. του δράστη κλοπής και για φθορά ξένης περιουσίας. Και αυτή η ίδια η διατύπωση του άρθρου ενισχύει την εδώ υποστηριζόμενη άποψη. Αναφερόμενο, το 248, στους περισσότερους (νομικά "ισότιμους") τρόπους τέλεσης του εγκλήματος προβλέπει και την καταστροφή των επιστολών ή των άλλων αντικειμένων. Η έννοια της καταστροφής απωθεί (και αποκλείει λογικά) το ποινικό ενδιαφέρον για τα όσα έπονται αυτής. Η με την καταστροφή συμπλεκόμενη, (της αυτής βαρύτητας και απαξίας και του αυτού ειδικού εννοιολογικού βάρους), πράξη της υπεξαγωγής πρέπει να τύχει αντίστοιχης αντιμετώπισης. Το ενδιαφέρον του νομοθέτη εστιάζεται (και

¹⁰ βλ. στα Ποινικά Χρονικά ΚΒ σελ. 738 σχετική μελέτη της Α. Ψαρούδα-Μπενάκη.

¹¹ βλ. απόφαση ΑΠ 889/75, Ποινικά Χρονικά ΚΣΤ (1976) σελ. 252 και απόφαση ΑΠ 720/79, Ποινικά Χρονικά ΚΘ (1979) σελ. 787.

εξαντλείται) στη διάπραξη των ως άνω πράξεων, οι οποίες και απορροφούν κάθε μεταγενέστερη - η οποία εμφανίζεται ως φυσική συνέχεια της πρώτης - πράξη του δράστη.

Η συρροή των δύο διατάξεων αποκλείεται και στη βάση του κριτηρίου, που θέτει και ο Γ. Καλφέλης¹², για τη λύση του προβλήματος μεταβολής της κατηγορίας. Ως κριτήριο ο συγγραφέας υιοθετεί την έννοια του εννόμου αγαθού. Και ως προστατευόμενο έννομο αγαθό του 258 προβάλλει η περιουσία του Δημοσίου, όπως επισημαίνεται και στην Αιτιολογική έκθεση του 1933¹³. Έννομο αγαθό, το οποίο ουδεμία σχέση έχει με αυτό του άρθρου 248, που είναι η ασφάλεια των ταχυδρομικών αποστολών (ακόμη και των ιδιωτών) η ασφαλής διακίνηση χρημάτων και το απόρρητο και η ακεραιότητα της ταχυδρομικής επικοινωνίας. Η αφαίρεση χρημάτων από τον (σφραγισμένο) ταχυδρομικό σάκο δεν συνιστά βλάβη της περιουσίας του Δημοσίου. Το άτοπο μιας συρροής στην προκειμένη περίπτωση προκύπτει και με βάση τα όσα δέχεται ο Η. Γάφος¹⁴ σχετικά με το έννομο αγαθό του 258 όταν σημειώνει ότι "το νομικόν αντικείμενον της πράξεως δεν έγκειται εις την βλάβην της περιουσίας αλλ'εις την προσβολήν του καθήκοντος πίστεως εκ μέρους του υπαλλήλου". Το 248 δηλ. δεν τιμωρεί επαρκώς την "απιστία" των ταχυδρομικών όταν υπεξαιρούν

¹² "Το έννομο αγαθό ως βάση για τη λύση του προβλήματος της μεταβολής της κατηγορίας στην ποινική θεωρία", εκδόσεις Σάκκουλα 1985.

¹³ σελ. 277. Η υπεξαίρεση περί την υπηρεσία είναι αναγκαία διότι "και η περιουσία του Κράτους και των αναλόγων αυτό περαιτέρω διοικητικών σχηματισμών χρήζει ιδιαίτερας προστασίας". Βλ. έτσι και Ποινικά Χρονικά ΚΑ, σελ. 166, απόφαση ΕφετΑθηνών 90/197.

¹⁴ βλ. ό.π. σελ. 84.

χρήματα; Και γιατί η "απιστία" αυτή δεν ενεργοποιεί το άρθρο 259 (παράβαση καθήκοντος) ή το άρθρο 256 του ΠΚ (απιστία σχετική με την υπηρεσία);

Αν, μάλιστα, το ποινικό μας Δίκαιο διακρινόταν για τη δογματική του ενότητα και τη συστηματική του συνέπεια θα μπορούσε να επικαλεστεί κανείς και την ποινή βάσης των δύο διατάξεων ως στοιχείου προσανατολισμού και εύρεσης των νομοθετικών προθέσεων. Η κατώτερη ποινή στο 248 είναι ένα έτος, ενώ αντίθετα στο 258 έξι μήνες. Η διττή παρεχόμενη προστασία του 248, στην αξία της απρόσκοπτης ταχυδρομικής επικοινωνίας και των συγκεκριμένων ενσώματων αντικειμένων, τα οποία βλάπτονται από την εγκληματική συμπεριφορά (π.χ. απώλεια χρημάτων) απαιτούσε αυξημένη ποινή. Η σχετικότητα, όμως, του ως άνω επιχειρήματος είναι προφανής.

Οι αντιφάσεις και τα αδιέξοδα της άποψης ότι είναι δυνατή η κατ'ιδέα συρροή του 248 με το 258 προκύπτουν και από τις προσεγγίσεις της νομολογίας. Η απόφαση ΑΠ 139/1964¹⁵ αναφέρεται σε ταχυδρόμο, ο οποίος καταδικάστηκε για παραβίαση του 248 επειδή "υπεξήγαγε επιστολάς προς τον σκοπόν αφαιρέσεως των εν αυταίς χρηματικών αξιών". Η καταδίκη κινήθηκε με βάση το κείμενο του 248 και δεν υπήρξε καμία σκέψη περί συρροής του 258. Άλλωστε τόσο το (πιθανολογούμενο) ειδικότερο περιεχόμενο του δόλου του δράστη όσο και τα μετά την αφαίρεση ακολουθούντα δεν έχουν ποινική σημασία.

¹⁵ Βλ. *Ποινικά Χρονικά ΙΑ (1964)*, σελ. 368. Αντίθετα η ΑΠ 335/1951, *Ποινικά Χρονικά Α (1951)* σελ.463, αναφέρεται σε καταδίκη ταχυδρομικού υπαλλήλου, με βάση το 258, ο οποίος άνοιγε επιστολές και αφαιρούσε τα εντός αυτών χρηματικά ποσά. Η πράξη αυτή βέβαια κινείται αυστηρά στα πλαίσια του 248, αφού ούτε κατοχή προκύπτει ούτε διαχειριστική εξουσία έτσι ώστε να ενεργοποιηθεί το 258. Και στην απόφαση αυτή, όμως, δεν τίθεται θέμα συρροής των δύο διατάξεων.

Σε νεώτερη απόφαση του ΑΠ, του ιδίου, όμως, έτους¹⁶, θεωρείται ορθή η καταδίκη ταχυδρομικού υπαλλήλου, με βάση το 258, ο οποίος ιδιοποιήθηκε ταχυδρομικό δέμα που είχε στην κατοχή του, (τονίζεται δε ιδιαίτερα η κατοχή του πράγματος). Καμία δε αναφορά δεν γίνεται για πιθανότητα συρροής των δύο διατάξεων. Η ιδιότητα του δράστη στην συγκεκριμένη περίπτωση υποχώρησε απέναντι στο στοιχείο της κατοχής, και κατά συνέπεια το 258 απώθησε το 248. Η απόφαση 1560/87¹⁷ αναφέρεται σε καταδίκη υπαλλήλου των ΕΛΤΑ, με βάση το 258, ο οποίος, όμως, ασκούσε "καθήκοντα διαχειριστή", (επιβεβαιώνοντας την ανάγκη άσκησης συναφών καθηκόντων για τη θεμελίωση του 258). Ούτε εδώ προκύπτει θέμα συρροής των δύο διατάξεων. Η ΑΠ 35/88 (σε συμβούλιο)¹⁸ θεωρεί δυνατή τη συρροή, χωρίς την προβολή κανενός επιχειρήματος στήριξης της άποψης αυτής, πράγμα που αφαιρεί και τη δυνατότητα σχολιασμού της.

Από όλα τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι η περίπτωση της κατ' ιδέαν συρροής του 248 και του 258 κάθε άλλο παρά αυτονόητη είναι. Η πρόταση της παρούσας, σύντομης, προσέγγισης συνίσταται στο εξής: κάθε πραγματική κατάσταση να εξετάζεται, αυστηρά, κάτω από το πρίσμα των δεδομένων της γραμματικής διατύπωσης των δύο άρθρων, (η οποία αποδίδει πιστά και τη σχετική νομοθετική βούληση). Στα πλαίσια αυτά για την ενεργοποίηση του 258, όταν ο δράστης είναι ταχυδρομικός υπάλληλος, απαιτείται: ύπαρξη διαχειριστικών καθηκόντων και κατοχή του πράγματος. Τότε και μόνον τότε υποχωρεί το 248 έναντι του 258. Αν δεν συντρέχουν τα δύο αυτά, καθοριστικά, στοιχεία κάθε αφαίρεση ή υπεξαγωγή επιστολής ή άλλου αντικειμένου κινείται στα όρια του

¹⁶ 250/64, *Ποινικά Χρονικά ΙΑ* (1964), σελ. 518.

¹⁷ *Βλ. Ποινικά Χρονικά ΛΗ* (1988) σελ. 237.

¹⁸ *βλ. Ποινικά Χρονικά ΛΗ* (1988) σελ. 449.

ειδικού εγκλήματος, που τυποποιείται στο 248. Παράλληλη εφαρμογή και των δύο διατάξεων στη βάση μιας κατ' ιδέαν συρροής πρέπει, κατόπιν όσων προαναφέρθηκαν, να αποκλειστεί¹⁹.

¹⁹ Βλ. και τη άποψη Δ. Καρανίκα ("Εγχειρίδιον Ποινικού Δικαίου", τόμος β, ειδικόν μέρος, εκδόσεις Ν. Σάκκουλα, 1954, σελ. 436-437) "...αν ο ταχυδρομικός υπάλληλος ήνοιξεν την επιστολή ή το αντικείμενον, διότι ήλπιζεν ή εγνώριζεν, οτι υπάρχουσι χρήματα ή έγγραφα αξίας χρηματικής ή περιεκτικά δικαιωμάτων ή διότι η επιστολή αποτελεί έγγραφον παρεκτικόν δικαιωμάτων τότε έχομεν συρροήν νόμων και ουχί ως υποστηρίζουσιν οι Κωστής, Μπουρόπουλος συρροήν αδικημάτων, διότι το αδίκημα τούτο είναι μέσον προς τέλεσιν της υπεξαίρέσεως εν τη υπηρεσία".

